

ВІЙНА В ІРАНІ І УКРАЇНА: ЯК ГЛОБАЛЬНІ КРИЗИ ВПЛИВАЮТЬ НА КИЇВ

Військовий з 208-ї Херсонської зенітної ракетної бригади України тримає перехоплюючий дрон під час виконання бойових завдань у одному з напрямків в Україні 4 березня 2026 року.
Фото: Ніна Ляшонок — Укрінформ/NurPhoto via Getty Images

Конфлікт між Ізраїлем та Іраном у лютому 2026 року та обмежена роль Росії в ньому ще раз підкреслюють ключові виклики для України на міжнародній арені. Росія, яка є агресором в Україні, демонструє обмежені можливості захищати своїх союзників і водночас намагається отримати стратегічні вигоди від чужих криз.

По-перше, слід усвідомлювати, що Росія не спроможна надійно підтримати своїх союзників, у країні агресора - обмежена здатність до захисту. Попри угоди з Іраном і позиціонування себе як глобальної сили, Кремль не надав Ірану жодної значущої військової допомоги під час останнього удару США та Ізраїлю. Це демонструє, що Москва не може одночасно вести масштабну війну в Україні і впливати на хід конфліктів на Близькому Сході. Обмежені можливості Кремля у зовнішній політиці свідчать про те, що його ресурсна база виснажена: війна в Україні, стратегічні альянси з Іраном і економічні відносини з країнами Перської затоки виснажують його ресурси. Для України це створює унікальний шанс посилити міжнародну коаліцію проти агресора, адже Москва не здатна одночасно протистояти Києву та забезпечувати безпеку всіх своїх зовнішніх партнерів.

По-друге, залученість США та союзників у конфлікти на Близькому Сході створює для України нові стратегічні можливості. Зростання цін на енергоносії та напруженість у регіоні посилюють економічний тиск на Росію та відкривають Києву і

його партнерам простір для планування енергетичних і фінансових стратегій. Кожна криза, яка відволікає ресурси Кремля, це потенційний шанс для України для стратегічного маневру та зміцнення позицій на міжнародній арені.

Прямого зв'язку між війною в Ірані та війною в Україні немає, однак є опосередковані впливи. Ситуація в Ормузькій протоці та глобальна безпека значно залежать від України, адже це єдина держава яка має унікальний досвід протистояння, та саме цей досвід України є важливим для партнерів у забезпеченні безпеки Ормузької протоки, включаючи теж США. Україна може надати свою допомогу, але тільки якщо це не впливатиме на ефективність захисту власної держави. Це підкреслює стратегічний статус України як країни «надавця безпеки», а не лише отримувача допомоги. Досвід України у протидії дронам і адаптації технологій виявився корисним для союзників, що підвищує роль Києва у глобальному безпековому порядку. Президент США Дональд Трамп підкреслив важливість участі союзників у забезпеченні безпеки Ормузької протоки, яка є критичною для транспортування нафти до Європи та Китаю. «Цілком логічно, що ті, хто отримує вигоду від протоки, повинні допомогти забезпечити, щоб там нічого поганого не сталося», зазначив Трамп. Це ще раз демонструє, що безпека стратегічних маршрутів і стабільність енергетичних поставок залежать від міжнародного партнерства, а не від Росії.

Ситуація на Близькому Сході та обмежена участь Росії у глобальних конфліктах підкреслюють кілька ключових уроків для Києва: Росія не спроможна захищати союзників і контролювати усі фронти — її ресурси обмежені війною в Україні та економічними проблемами. Міжнародна коаліція залишається критичною, Україні важливо зберегти підтримку союзників, особливо у військовій та фінансовій сферах. Глобальні кризи можуть бути шансом для України, зростання цін на енергоносії та відволікання ресурсів Росії створюють можливості для стратегічних маневрів. Передбачуване планування і партнерство — у світі, де агресор відволікає ресурси на чужі конфлікти, стратегічне планування та міжнародне партнерство стають ключовими інструментами для виживання та перемоги України. Негативні ефекти конфлікту, як-от відволікання американських ресурсів чи тимчасове часткове зняття санкцій із Росії, не матимуть довгострокового впливу на підтримку України. Ринок енергоресурсів реагує планово, а санкції щодо Росії залишаються інструментом контролю, який буде відновлено після стабілізації ситуації.

Отже, війна в Ірані не зменшує міжнародну увагу до України, а навпаки, підкреслює її суб'єктність на світовій арені, створюючи нові можливості для зміцнення партнерств, розвитку оборонної інфраструктури та консолідації підтримки Заходу.

Надя Герелюк

Зустріч президента України з українськими військовими.

ПРЕЗИДЕНТ ЗУСТРІВСЯ З УКРАЇНСЬКИМИ ВІЙСЬКОВИМИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТРЕНУВАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ З ПІДГОТОВКИ ПІЛОТІВ F-16

У цьому центрі українські пілоти проходять різні етапи тренування: від теоретичного навчання та підготовки на авіасимуляторах до реальних тренувальних вильотів на F-16 тієї ж модифікації, що й Україна захищає своє небо. Главу держави детально поінформували про кожен з етапів підготовки пілотів.

В ангарі, де відбувається технічне обслуговування винищувачів F-16, Президент поспілкувався з українськими військовими про особливості та умови їхнього навчання. Зокрема, обговорили виклики, які стоять перед нашими пілотами, і як держава може сприяти їх подоланню.

Цей тренувальний центр відкрили в листопаді 2023 року. Крім підготовки пілотів, він сприяє підвищенню оперативної сумісності між союзниками та створенню спільних оперативних стандартів НАТО. Перші українські пілоти почали тренуватися тут у вересні 2024 року. Частина з них уже виконують бойові завдання з відбиття російської агресії.

Україна вдячна Сполученим Штатам Америки за можливість посилювати захист свого неба американськими винищувачами. Ми також вдячні європейським країнам – Данії, Нідерландам та Норвегії, які вже передали ці літаки Україні.

Фото і текст ОПУ

ПАРАЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ-2026: УКРАЇНСЬКІ СПОРТСМЕНИ ЗДОБУВАЮТЬ ПЕРЕМОГИ ПОПРИ ТИСК І ТРУДНОЦІ

Українські спортсмени зайняли всі три сходинки п'єдесталу у спринті серед чоловіків із порушеннями зору. Золото здобув Олександр Казік, срібний призер – Ярослав Решетинський та бронзовий Анатолій Ковалевський. *Фото: Радіо Свобода*

Олександра Кононова. Окрім золотої, спортсменка здобула одну срібну та три бронзові медалі. *Фото: Радіо Свобода*

Зимові Паралімпійські ігри 2026 року, що відбувалися у Мілані та Кортіні-д'Ампеццо, завершилися 15 березня. Україну на змаганнях представляли 35 учасників: 25 спортсменів з інвалідністю та 10 гайдів. Попри складні обставини й значний психологічний тиск, українська збірна продемонструвала високу майстерність і силу духу, здобувши 19 медалей: 3 золоті, 8 срібних та 8 бронзових.

За загальною кількістю нагород Україна посіла третє місце, а в офіційному медальному заліку, сьоме серед 55 країн-учасниць. Цей результат підтвердив стабільно високий рівень української паралімпійської команди, яка вже багато років входить до числа найсильніших у світі.

Однією з яскравих сторінок вис-

тупу стала срібна медаль у змішаній естафеті паралімпійських перегонів, яку здобула команда у складі Павла Баля, Тараса Радя, Олександри Кононової та Людмили Ляшенко. Українські спортсмени провели напружену боротьбу й піднялися на другу сходинку п'єдесталу, поступившись лише команді США. Бронзову нагороду виборола збірна Китаю.

Виступ української команди відбувався у складній атмосфері. Рішення Міжнародного паралімпійського комітету допустити до змагань спортсменів з Росії та Білорусі під їхніми національними прапорами викликало широкий резонанс у міжнародній спортивній спільноті. На знак протесту українська делегація бойкотувала церемонію відкриття Паралімпійських ігор у Вероні. Цей

крок підтримали представники низки країн, зокрема Австрії, Румунії, Великої Британії, Канади, Хорватії, Чехії, Естонії, Фінляндії, Німеччини, Латвії, Литви, Нідерландів і Польщі.

За повідомленням Національного паралімпійського комітету України, під час Ігор українські спортсмени й тренери неодноразово стикалися з тиском з боку організаторів та представників Міжнародного паралімпійського комітету. Зокрема чемпіонку Олександрю Кононову під час церемонії нагородження зобов'язали зняти сережки з написом Stop War. Також напередодні відкриття Ігор українській збірній відмовили у праві виступати в парадній формі із зображенням міжнародно визнаних кордонів України, пояснивши це «політичністю» символіки.

Попри ці обставини українські паралімпійці продемонстрували приклад справжньої витримки, професіоналізму та відданості спорту. Виступаючи під тиском і представляючи країну, що продовжує боротися за свою свободу, вони зуміли гідно заявити про себе на міжнародній арені.

Здобуті медалі та яскраві виступи українських атлетів стали не лише спортивним досягненням, а й потужним символом сили духу, незламності та віри в перемогу. Українська паралімпійська команда вкотре довела: навіть у найскладніших умовах українські спортсмени здатні підніматися на п'єдестал і надихати світ своїм прикладом.

Олександра Чорна

УКРАЇНСЬКИЙ СТАРТАП GRAMMARLY, ЯКИЙ ПІДКОРИВ СВІТ

Усе велике починається з малого. Так і всесвітньо відомий сервіс для корекції письма Grammarly народився з невеликого проєкту під назвою MyDropBox. Мало хто знає, що це — український стартап. Заснований у 2004 році українцями Максимом Литвином та Олексієм Шевченком, він спочатку допомагав користувачам виявляти плагіат у текстах. Сама ідея такої програми з'явилася наприкінці 1990-х. Тоді Олексій Шевченко та Максим Литвин навчалися в Міжнародному Християнському Університеті — першому в Україні освітньому закладі, де все навчання велося англійською. Університет був відомий завдяки викладачам, серед яких були носії англійської з США. Саме в університеті Шевченко та Литвин помітили труднощі, з якими стикаються студенти: англійська мова, граматики, переклад та письмова комунікація створювали значні перешкоди. Це усвідомлення стало першим кроком до створення майбутнього IT-хіта.

Як вже зазначалося, все почалося з MyDropBox, який до 2007 року, всього через кілька років після запуску, вже використовували понад 800 університетів та 2 мільйони студентів. У цей період до проєкту приєднався ще один IT-експерт, програміст із Києва Дмитро Лідер. Того ж року американська компанія Blackboard запропонувала придбати стартап. Засновники дійшли згоди продати MyDropBox, і це стало важли-

вим моментом в історії українського IT-сектора. Протягом наступних двох років діяла угода про неконкуренцію, протягом яких Максим і Дмитро залишалися в Blackboard, щоб допомогти в інтеграції MyDropBox.

У 2010 році майбутня компанія Grammarly представила свій перший онлайн-редактор на основі передплати. Уже у 2011 році компанія досягла точки беззбитковості та призначила нового генерального директора, Бреда Ховера. Хоча це рішення спочатку викликало сумніви, засновники залишилися впевнені: кожен повинен зосередитися на своїй сильній стороні. Компанії потрібні були знання в масштабуванні, і Бред мав великий досвід у цій сфері.

До 2017 року Grammarly активно розвивала продукт: у 2013 році з'явилося розширення для Microsoft Office, у 2015 для браузера Google Chrome, а у 2016 році сервіс охопив персональні комп'ютери, з можливістю придбати мобільну клавіатуру окремо. Головна мета залучити якомога ширшу аудиторію. Станом на 2017 рік Grammarly користувалися 10 мільярдів разів щодня та отримала свій перший раунд інвестицій у 110 мільйонів доларів від американської компанії General Catalyst. У тому ж році сервіс був визнаний найкращим онлайн-інструментом перевірки орфографії за версією TopTenReviews.

Компанія переживає швидке зростання, розширюючи свої можливості та удосконалюючи технології. У 2019

році стартап забезпечив собі другий раунд інвестицій, знову очолений General Catalyst, на суму 90 млн доларів, що підвищило оцінку компанії до 1 млрд доларів і зробило її першим українським стартапом-«єдинорогом». У 2021 році компанія залучила додатково 200 млн доларів в рамках раунду фінансування, що підвищило останню заявлену оцінку компанії до 13 млрд доларів, тим самим класифікувавши її як «декакорн-стартап». «Декакорн-стартап» — приватна компанія, оцінювана в понад 10 млрд доларів.

До 2025 року український стартап отримав додаткове фінансування на розвиток у розмірі 1 млрд доларів від General Catalyst, цього разу без продажу акцій. Крім того, Grammarly придбала Superhumans і перейменувала себе в «помічника з продуктивності».

Наразі Grammarly може похвалитися більш ніж 40 мільйонами активних користувачів щодня та річним доходом у розмірі 700 мільйонів доларів. Проте успіх компанії вимірюється не лише фінансовими показниками історія Grammarly також демонструє сильний соціальний та патріотичний аспект її діяльності.

У лютому 2022 року компанія припинила надання послуг у Росії та Білорусі, пожертвувавши весь прибуток, отриманий у цих країнах з 2014 року, загальною сумою близько 5 мільйонів доларів. У наступні роки Grammarly активно підтримувала

Україну: 27 лютого 2023 року було зібрано понад 135,000 доларів для машин швидкої допомоги типу С, а 16 березня 2023 року компанія внесла 80 000 доларів до фонду UNITED24 українського посла Еліни Світоліної, спрямованих на відновлення будинку на Київській вулиці, 53 в Ірпені. 19 березня 2023 року компанія додатково виділила 55, 400 доларів на медичні машини швидкої допомоги, а 8 липня 2024 року — 500,000 доларів на відновлення клініки «Охматдіт», пошкодженої під час ракетних ударів.

Вивчаючи історію Grammarly, стає зрозуміло, що в основі компанії лежить принцип: не забувати українське коріння та одночасно використовувати світові можливості. Засновники — Максим Литвин, Олексій Шевченко та Дмитро Лідер — розпочали свою справу в Києві, проте завжди прагнули впроваджувати найуспішніші бізнес-стратегії з усього світу. Вони черпали знання зі західних університетів, консультувалися з міжнародними експертами, впроваджували модель Freemium та користувалися сучасними методами інвестування, поєднуючи українську ініціативність із глобальними підходами.

Сьогодні Grammarly це не лише міжнародний технологічний лідер, а й компанія, яка демонструє відповідальність, патріотизм та прагнення допомагати Україні.

Олександра Чорна

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР ГОКЕЮ В БРАМПТОНІ

Молодий вболівальник Захарій під час гри.

Під час урочистого відкриття заходу гостей привітали традиційним українським хлібом-сіллю.

Члени Співки Української Молоді (СУМ) з осередку Міссісага під час Українського Вечора Гокею у Брамптоні.

У неділю, 15 березня, українська громада Торонто збиралася на особливу подію "Український Вечір Гокею" (Ukrainian Hockey Night), яка поєднала любов до спорту з яскравою українською культурою. Захід відбувся у спортивному комплексі СAA Centre в Брамптоні, де місцева команда Брамптон Стілгедс (Brampton Steelheads) зустрілася на з командою Кінгстон Фронтенакс (Kingston Frontenacs) у матчі Онтарійської Гокейної Ліги (Ontario Hockey League).

Подію організовано в межах провідницької програми від Крайової Управи Співки Української Молоді

(СУМ) за підтримки Конгресу Українців Канади - Відділ Торонто. Ініціатива стала чудовою нагодою для українців Торонто зібратися разом, підтримати молодіжні лідерські програми та відсвяткувати українську присутність у канадському спортивному житті.

Урочистий початок матчу ознаменувався виконанням національних гімнів Канади та України. Цю почесну місію здійснили Українські Молодіжні Ансамблі, оркестр Авангард, а також жіночий хор Левада і чоловічий хор Оріон. Їхній натхненний виступ створив особливу атмос-

феру єдності, коли тисячі глядачів на трибунах разом вшанували обидві країни, Україну та Канаду.

Гра між командами була динамічною та захопливою, тримаючи вболівальників у напрузі до останніх хвилин. Українська символіка, дружня атмосфера та гучна підтримка трибун перетворили звичайний хокейний матч на справжнє свято громади. Учасники заходу відзначали, що Український Вечір Гокею став не лише спортивною подією, а й прикладом того, як українці Канади вміють об'єднуватися навколо культури, молоді та спільних цінностей.

Поєднання хокею, одного з символів канадської ідентичності, з українською музикою та громадським духом створило атмосферу радості, гордості та взаємної підтримки. Такі ініціативи ще раз доводять: українська громада в Канаді активно розвивається, підтримує молоде покоління та впевнено заявляє про себе в культурному й суспільному житті країни. А Український Вечір Гокею у Брамптоні став яскравим прикладом того, як спорт може об'єднувати людей, даруючи незабутні емоції та відчуття великої спільної родини.

Надя Герелюк

ГОКЕЙНИЙ ТУРНІР З М'ЯЧЕМ

Початок турніру.

Учасники турніру та члени ЛУК і ЛУ-окК Едмонтон.

Уже в п'яте відбувся гокейний турнір з м'ячем організований спортивним клубом (Ukraine Athletic Club), який діє при Едмонтонському відділі Ліги Українців Канади. Протягом двох днів спортсмени змагались за чемпіонат та здобуття кубка.

Офіційне відкриття відбулось в п'ятницю 6 березня при участі представників складових організацій при Дому Української Молоді та готових до змагань п'ятьох команд з яких кожна складалась з восьми гравців.

Турнір відкрив Михайло Мисків, який привітав і представив гостей та готових до змагань гокеїстів. До слова попросив Ореста Боярчука, який у 2022 р. разом з М. Мисків та провідним лідером спортивного товариства Франом Карчіді сформулювали ідею відновлення організу-

вати турнір гокею з м'ячем. Орест нагадав, що перший турнір гокею з м'ячем «Domivka Challenge Cup» в Едмонтоні зорганізували дружинники Співки Української Молоді в 1976 році. Одним з організаторів був батько Ореста Євген Боярчук. Змагання проводились щорічно понад 10 років. Тоді з різних причин турнір не відбувся майже наступних 25 років. Нове покоління дружинників СУМ та молоді ланки ЛУК відновили турнір у 2022 році та відтоді проводять ці змагання щорічно. Цього року відзначено 50-річчя створення турніру Гокей з м'ячем (Domivka Challenge Cup).

Представники хору Верховина відспівали національний славень «Ще не вмерла України» та гімн Канади. Після, у пошані усіх борців за волю

України відспівано «Боже Великий Єдиний» та полеглих воїнів відзначено хвилиною мовчання.

До кожного турніру підготовка ведеться тривалий час з передбаченням усіх подробиць. За проведення турніру відповідає організаційний комітет, який вибирає капітанів, узгоджує правила, та керує цілим процесом. Вони саме разом з капітанами виготовляють назви команд та розпис футболок. Приємно було бачити гравців одягнених у футболках виготовлених на спеціальне замовлення виключно для цього турніру і для кожної команди у других кольорах. Щоб брати участь у турнірі гравці сплачують визначену плату, яка разом із спонсорством організацій державницького фронту покриває усі кошти турніру. Усі кошти, зібрані під час

заходу у вигляді пожертвувань, розіграшів та закупівель, були передані організації «Український Патріот», яка доставляє гуманітарну допомогу громадам поблизу лінії фронту в Україні.

До офіційного початку змагальних матчів попрошено голову ДУМ Ларису Подільську, щоб традиційним скиненням м'яча (в місце справжньої гокейної шайби) почала турнір. У турнірі брали участь такі команди: Сиві Вовки, Сині Солдати, Жовті Воїни, Червоні Чорти, Чорна Буря. Переможцями цьогорічного турніру стали Жовті Воїни, які у фіналі перемогли команду Чорна Буря 2-1.

Господарі згідно з нашою традицією пригостили учасників та гостей холодними напоями та смачними стравами.

Спортивний клуб створено у 2013 р. за ініціативою молодих членів ЛУК та колишніх вихованців СУМ. Ініціаторами були Михайло Вовк (молодший), Стефан Качмар (молодший) та Стефан Крупа, які досі продовжують діяльність у клубі як і в рядах ЛУК. Це є високоорганізований та самодисциплінований клуб, який є зразковим у нашій громаді.

Складаємо подяку усім молодим ентузіастам, керівникам клубу та відділу ЛУК в Едмонтоні за відданість та прикладну працю для пропагування зорганізованого спорту та розвитку громадського життя.

**Іванна Шевчук, ЛУ-окК
Тарас Подільський, ЛУК**

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- Президент Володимир Зеленський заявив, що Сили оборони запобігли масштабному наступу РФ, який вона планувала продовжити цієї весни. За словами президента, все це значною мірою стало можливим завдяки українським дронним технологіям. Росія почала втрачати 30–35 тисяч військових щомісяця через FPV та інші типи дронів.
- Президент Франції Емманюель Макрон заявив, що поговорив із президентом Ірану Масудом Пезешкіаном і закликав Тегеран припинити удари по країнах Близького Сходу.
- Троє представниць збірної Ірану повернулися на батьківщину після скандалу з гімном. Раніше п'ять іранських футболісток за допомогою поліції залишили розташування команди після Кубка Азії, після того як спортсменки промовчали під час виконання свого гімну.
- Ударний FPV-дрон F10 виробництва компанії F-Drones став другим українським фіналістом першого етапу програми американського Пентагону Drone Dominance. Тепер виробник має отримати контакт на партію БПЛА. Переможцем першого етапу програми Drone Dominance став оптоволоконний безпілотник Shrike 10 Fiber від української SkyFall – його оцінили у 99,3 бала зі 100. Програма Drone Dominance має бюджет \$1,1 млрд і передбачає випробування рішень 25 виробників на початковій фазі конкурсу. За результатами першої фази в 11 компаній планують закупити близько 30 тисяч дронів на загальну суму 150 мільйонів доларів США.
- Президентка Молдови Мая Санду заявила про загрозу для водопостачання Молдови через забруднення Дністра внаслідок удару РФ по Новодністровській ГЕС. Після ракетно-дронної атаки РФ по Україні у річці Дністер було виявлено плями технічних масел. Як повідомило Міністерство економіки, докільця та сільського господарства України, за попередніми даними, забруднення Дністра можливо пов'язане з витоком ракетного палива у районі Дністровської ГЕС у Чернівецькій області, що сталося внаслідок атаки РФ 7 березня. Забруднення поширилося вниз за течією річки, зокрема у районі села Наславча Республіки Молдова. Згодом молдовські фахівці почали встановлювати фільтри, щоб зупинити поширення річкою забруднення.
- На фронті за добу відбулося понад 150 боїв, ворог найбільше тисне на Покровському напрямку.
- Міністр транспорту США Шон Даффі заявив, що Сполучені Штати готують програму страхування за підтримки уряду, щоб допомогти суднам пройти через Ормузьку протоку.
- Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан та його головний суперник, лідер партії "Гіса" Петер Мадяр, провели масштабні мітинги в Будапешті з нагоди національного свята 15 березня, демонструючи підтримку напередодні парламентських виборів, які мають відбутися 12 квітня.
- У неділю, 15 березня, Папа Римський Лев XIV виступив із закликом до негайного припинення вогню у війні з Іраном.
- Перед Президентським палацом у Варшаві відбулася акція протесту проти рішення президента Кароля Навроцького накласти вето на законопроект щодо програми Європейського Союзу SAFE. 12 березня Навроцький вирішив накласти вето на закон про участь у програмі ЄС SAFE, за якою Польща претендує на близько 44 млрд євро кредитів на переозброєння. Ця програма стала головним предметом суперечок між Навроцьким, якого підтримує головна права опозиційна партія "Право і справедливість", та центристською коаліцією прем'єр-міністра Дональда Туска.
- Гран-прі Формули-1 у Бахрейні та Саудівській Аравії скасували через воєнні дії на Близькому Сході. Через поточну ситуацію в регіоні були скасовані гонки Ф-1, Ф-2, Ф-3 та Ф-1 Академії. Керівництво Формули-1 розглядало альтернативи етапам, що були заплановані на 10-12 та 17-19 квітня, однак ухвалило рішення, що заміні не відбудеться.

Суспільно-політичний тижневик видає
Видавнича Спілка "Гомін України"
з обмінною порукою у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських Державницьких
Організацій Канади

Редагує колегія.
Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL

Канада: \$90

Canada: \$90

STANDARD MAIL

Канада: \$125

Canada: \$125

США: \$150 USD

USA: \$150 USD

Міжнародні: \$275 USD

International: \$275 USD

Редакція: homin@on.aibn.com. Адміністрація: info@homin.ca

Редакція: Tel. 416-516-2443. • www.homin.ca

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол.

За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламується або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Радіопрोगрама

«Пісня України»

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на

cjmrradio.com

CJMR APP

<https://www.facebook.com/SOFUradio>

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

ГОЛОДОМОР У ОНОВЛЕНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ПЛАНІ ІСТОРІЇ ОНТАРІО

Вперше в історії Онтаріо, учні 10 класу вивчатимуть Голодомор в Україні як обов'язкову тему на уроках історії. Уряд провінції Онтаріо розпочав впровадження оновленого навчального плану з історії для 7, 8 та 10 класів (зміни 2026 року). Для 10 класу, урок під назвою «Історія Канади 1929–1945» передбачає 110 годин навчання та включає обов'язкове вивчення Голодомору.

У листопаді 2023 року Міністр освіти Онтаріо, оголосив включення Голодомору як обов'язкової теми у вивченні геноцидів та формування історичної свідомості в Канаді. Раніше Голодомор розглядався лише як факультативна тема на уроках історії та суспільствознавства. Тепер він офіційно інтегрований у обов'язкову програму 10 класу, що забезпечує послідовне навчання по всій провінції.

Консорціум з дослідження та освіти про Голодомор - Holodomor Research and Education Consortium (HREC) активно долучився до кон-

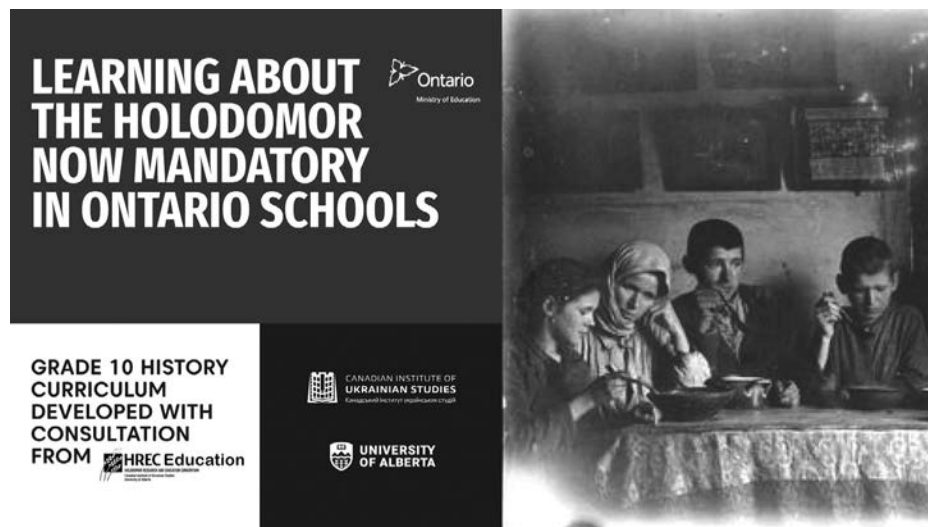

Фото: Canadian Institute of Ukrainian Studies, Facebook.

сультацій щодо обов'язкових очікувань навчальної програми. Директорка Валентина Курилів та заступниця директорки Софія Ісаїв брали участь у формальних консультаціях з Відділом навчальних програм Міністерства освіти Онтаріо, надаючи детальні письмові відгуки.

«Включення Голодомору в обов'яз-

ковий курс історії Канади для 10 класу Онтаріо є визначним досягненням у канадській освіті. Забезпечуючи всіх учнів знаннями про Голодомор як частину нашої спільної історії, ми підтверджуємо нашу відданість історичній правді, освіті з прав людини та визнанню досвіду українських канадців. Це рішення є

результатом десятиліть наукових досліджень і адвокації та зміцнює нашу колективну відповідальність за осмислення наслідків тоталітаризму, насильства з боку держави та геноциду», — Валентина Курилів, директорка HREC.

Внесок HREC зосереджувався на підвищенні історичної точності, тематичної чіткості та педагогічної цілісності, узгоджуючи підходи Міністерства до поєднання чітких очікувань навчання з гнучкими ресурсами для вчителів. Розробка навчальної програми здійснювалась з академічною точністю, встановлюючи новий стандарт викладання Голодомору в школах Онтаріо та підтримуючи вчителів у наданні історично обґрунтованого, віково-адекватного та змістовного навчання.

Оновлений навчальний план є визначним кроком у поширенні знань про геноцид, розвитку критичного мислення та усвідомлення прав людини серед учнів Онтаріо.

Осип Гнатик

ОСКВЕРНЕНИЙ ШЕВЧЕНКО І БОРОТЬБА ЗА ДЕМОКРАТІЮ В СЕРБІЇ

Пам'ятник Кобзареві у Новому Саді став символом опору російському впливу

У сербському місті Новий Сад пам'ятник Тарасові Шевченку несподівано став символом боротьби не лише за пам'ять про великого українського поета, а й за свободу та демократію. Саме після неодноразових актів вандалізму цей монумент привернув широку увагу громадськості та став знаком опору російському впливу і пропаганді в Сербії.

Перший акт осквернення стався на початку повномасштабного російського вторгнення в Україну. На постаменті пам'ятника з'явився символ російської агресії — літера «Z». Пізніше бюст облили чорною фарбою, а табличку з прізвиськом поета відірвали. Неодноразово також розкидали квіти, які залишають біля пам'ятника представники української громади та сербські антивоєнні активісти. Для них це місце стало символічним простором солідарності з Україною.

Сам факт встановлення пам'ятника Шевченкові у 2019 році став певною несподіванкою. Місцева влада Нового Сада, очолювана Сербською прогресивною партією, дозволила встановлення монумента, хоча в політичному житті країни відчутний сильний проросійський вплив. Показово, що відкриття бюста відбулося лише за рік до початку повномасштабної війни Росії проти України.

Російські та українські пам'ятники у Сербії певною мірою відображають політичні настрої суспільства. У Белграді ще у 2014 році, в рік анексії Криму, встановили величний пам'ятник російському царю Миколі II. За останнє десятиліття російський вплив у країні значно посилюється — настільки, що президент Росії Володимир Путін у Сербії іноді має навіть більшу популярність, ніж президент країни.

Однак постать Тараса Шевченка має значно глибший зміст, ніж могли припустити політики, які дозволили встановити пам'ятник. Шевченко народився кріпаком у Російській імперії, зазнав переслідувань і заслання, але став символом боротьби проти імперського гноблення та за свободу

Пам'ятник Тарасу Шевченку, облитий чорною фарбою у місті Новий Сад, Сербія.

народів. Його життя і творчість уособлюють прагнення до незалежності та гідності, які сьогодні особливо актуальні для України.

Монумент у Новому Саді створив український скульптор зі Львова Володимир Цісарик. Він зобразив поета молодим. Пам'ятник розташований на алеї поета Мирослава Антіця неподалік ріки Дунаю і звернений у бік університетського кампусу. Саме там упродовж останнього часу відбу-

ваються студентські протести, під час яких не раз фіксувалися жорсткі дії поліції.

Нещодавні акти вандалізму супроводжувалися також образливими графіті в центрі міста, спрямованими проти українського посла в Сербії Олександра Литвиненка. Такі написи стали ще одним сигналом того, що проросійські сили намагаються тиснути на будь-які прояви підтримки України.

Попри це, реальна політична ситуація у Сербії складніша, ніж здається з медійного простору. Хоча значна частина сербських медіа демонструє проросійські симпатії, на міжнародній арені Сербія часто голосує на підтримку територіальної цілісності України в Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних структурах.

Одним із факторів напруження у відносинах із Москвою стало також повідомлення про постачання сербських боєприпасів Україні через треті країни на значні суми. Це викликає роздратування у Кремлі та водночас демонструє складність геополітичної позиції Белграда.

Через міжнародну ізоляцію Росії офіційна Сербія поступово змушена зближуватися з Україною. Київ, як і Белград, є кандидатом на вступ до Європейського Союзу, і обидві країни можуть у майбутньому проходити схожі етапи політичної та економічної трансформації.

У цьому контексті пам'ятник Тарасові Шевченку в Новому Саді набув нового значення. Для української громади, сербських демократів і громадських активістів він став символом опору авторитаризму, імперській політиці та пропаганді.

Історія оскверненого монумента ще раз нагадує: боротьба за свободу, про яку писав Шевченко понад півтора століття тому, залишається актуальною і сьогодні — не лише для України, а й для багатьох суспільств, що прагнуть демократії та незалежності.

Текст і фото: Борис Варга
Center for Western Balkans Studies
переклад М. Гуцман

УКРАЇНА ПОПЕРЕДЖАЄ СВІТ: ЗЕЛЕНСЬКИЙ ЗАЯВИВ, ЩО СВІТОВА ВІЙНА МОЖЕ БУТИ БЛИЗЬКО

10 березня 2026 р. Кейлен Робертсон мав інтерв'ю з президентом України Володимиром Зеленським

Подаємо короткий змістовний огляд головних тем.

Президент України Володимир Зеленський і журналіст Кейлен Робертсон.

Президент України Володимир Зеленський попередив, що світ може наблизитися до небезпечного переломного моменту. За його словами, якщо російську агресію не зупинити, це може призвести до значно ширшого глобального конфлікту.

В інтерв'ю український лідер говорив про війну з Росією, нову роль України у розвитку військових технологій та про зростаючу нестабільність у світі.

Зеленський наголосив, що досвід України на полі бою перетворив країну на одного з лідерів у сучасних військових технологіях, особливо у сфері протидії дронам.

За словами президента, Сполучені Штати нещодавно звернулися до України з проханням допомогти у захисті американських військових баз на Близькому Сході, зокрема у Йордані та, можливо, у Південній Арабії.

«Я дуже пишаюся тим, що ми можемо допомогти нашим американським партнерам», — сказав Зеленський, підкресливши, що український досвід базується на реальних бойових діях.

Ще рік тому, під час візиту до Білого Дому, Зеленському казали, що Україна не має сильних позицій. Сьогодні, за словами президента, ситуація змінилася.

«Я думаю, що тепер усі розуміють, що у нас є сильні карти», — сказав президент.

Життя під постійною загрозою

Під час інтерв'ю у Києві пролунала сирена повітряної тривоги — нагадування про щоденну реальність українців.

Зеленський пояснив, що такі сигнали стали частиною повсякденного життя.

«Коли летять ракети чи дрони, у тебе немає часу на емоції», — сказав він. — «Треба діяти швидко. Якщо не захистишся негайно — тебе знищать».

Така ж швидкість реакції, за його словами, потрібна і щодо російського президента Володимира Путіна.

«Його потрібно зупинити швидко. Якщо цю війну не зупинити, вона може перерости у світову війну», — наголосив Зеленський.

Президент також висловив занепокоєння щодо зростаючої співпраці між державами,

які підтримують Росію. Він згадав взаємодію між росією та Іраном, а також військову участь Північної Кореї.

За його словами, це підвищує ризик ширшого міжнародного конфлікту.

«Світ не готовий до світової війни», — попередив Зеленський. — «Світова війна — це не лише дрони і ракети. Це також наземні війська та величезні людські втрати».

Інформаційна війна Кремля

Окрім військових дій, Зеленський звернув увагу на масштабну кампанію дезінформації, яку, за його словами, веде Кремль.

«Дезінформація працює. Це один із інструментів впливу без відправлення солдатів», — сказав він.

Президент зазначив, що російські нарративи поширюються через політичні та медійні платформи в Європі та інших регіонах.

Зеленський також розкритикував спроби Росії використовувати міжнародні спортивні події для демонстрації «нормальності» та уникнення ізоляції.

На його думку, допуск російських спортсменів під національними символами після повномасштабного вторгнення є неправильним сигналом.

Водночас він похвалив українських спортсменів, зокрема учасників Паралімпійських ігор, які представляють свою країну з великою мужністю.

Історія про український народ

Говорячи про майбутнє, Зеленський зазначив, що історики оцінюватимуть цей період через призму стійкості українського народу.

«Це буде історія про наш народ», — сказав він. — «Про людей з великими серцями, які захищали свою свободу».

Попри всі труднощі війни, президент переконаний, що Україна вистоїть.

«Дуже важко боротися з країною, яка значно більша за тебе», — сказав Зеленський. — «Але ми захищаємо свої цінності, і це надзвичайно важливо для майбутніх поколінь».

Михайло Гуцман

Easter Bazaars

SATURDAY, MARCH 21, 2026

Ukrainian Canadian Care Centre (UCCC)
60 Richview Rd., Etobicoke
10:00 AM – 3:00 PM

SATURDAY, MARCH 28, 2026

St. Joseph's Ukrainian Catholic Church
300 River Oaks Blvd E, Oakville
10:00 AM – 3:00 PM

St. Elias the Prophet Ukrainian Catholic Church
10193 Heritage Road, Brampton
12:00 PM – 3:00 PM

Church of Saint Demetrius the Great Martyr
135 LaRose Ave., Etobicoke
10:00 AM – 6:30 PM

SUNDAY, MARCH 29, 2026

Church of Saint Demetrius the Great Martyr
135 LaRose Ave., Etobicoke
8:00 AM – 2:00 PM

St. Josephat Ukrainian Catholic Cathedral
110 Franklin Ave., Toronto
10:00 AM – 3:00 PM

St. Nicholas Ukrainian Catholic Church
4 Bellwoods Ave., Toronto
8:30 AM – 2:00 PM

Ukrainian Catholic Church of Holy Protection
of Mother of God
30 Leeds St., Toronto
8:30 AM – 2:30 PM

Ukrainian Orthodox Church of St. Demetrius
3338 Lakeshore Blvd W., Etobicoke
12:00 PM – 3:00 PM

St. Mary's Ukrainian Catholic Church
3625 Cawthra Road, Mississauga
9:00 AM – 3:00 PM

Pysanka Bingo

You will have the opportunity to play bingo while celebrating Ukrainian culture, with beautiful pysanky (Ukrainian Easter eggs) awarded as prizes throughout the evening.

Sunday, March 15, 2026

St. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church
1490 Markham Road, Scarborough
Following the 10:00 AM Divine Liturgy

Friday, March 27, 2026

Trident Banquet & Conference Centre
145 Evans Ave., Toronto
Doors Open: 5:00 PM Game Begins: 7:00 PM

Sunday, March 28, 2026

St. George Ukrainian Orthodox Church
8 Augusta Ave., St. Catharines
Game Begins: 1:00 PM

ГЕНЕРАЛ ЗСУ З ОПЕРАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ: УКРАЇНА ГОТОВА ДО ВЕСНЯНОГО НАСТУПУ РОСІЇ

Головний офіцер з оперативного планування заявив, що українські війська й надалі дотримуватимуться стратегії гнучкої оборони та будуть використовувати можливості для контрнаступу.

Високопоставлений генерал Збройних сил України, відповідальний за планування операцій, заявив, що ЗСУ очікують масштабного весняного наступу Росії.

За його словами, українські війська зустрінуть його маневровою обороною, контратаками та ще більш смертоносними роями дронів.

Генерал-майор Олександр Комаренко, начальник Головного оперативного управління Генерального штабу, в інтерв'ю виданню РБК-Україна розповів, що він і його штаб добре розуміють, де саме розміщені російські війська в Україні, якими силами вони володіють і якими можуть бути їхні наміри.

Генерал Комаренко про весняний наступ РФ: асиметрична відповідь та «кіл-зони» ЗСУ

За його словами, стратегія України полягає у виявленні слабких місць російських сил і використанні цих вразливостей.

Комаренко сказав: «Ми постійно здійснюємо моніторинг дій противника. Відслідковуємо, де в нього більше сил, де менше, куди він перегрупується, прогнозуємо, для чого він це робить, які його подальші дії можуть бути.

Наприклад, ми можемо побачити ділянку або напрямок, де ми можемо досягти успіху, де у противника розтягнуті війська, або де в нього менше військ, або якщо там є така місцевість, яка сприяє активним діям. Тобто йде постійний моніторинг і від нього народжується розуміння, де можна діяти».

Головне оперативне управління Генерального штабу ЗСУ відповідає за планування операцій і організацію наступальних дій Сил оборони на фронті. Представники цього підрозділу, який працює в умовах суворої секретності, дуже рідко виступають публічно.

За словами Комаренка, операції, розроблені Головним оперативним управлінням у 2025 році, дали змогу українським силам провести успішні контрнаступальні дії.

Вони зірвали спроби російських військ захопити північне місто Куп'янськ, східний міський вузол Бахмут–Добропілля, а також тактично важливу смугу сіл і висот на напрямку Гуляйполе–Запоріжжя.

Як воювати в «кіл-зоні»: Генштаб про секретність та вплив погоди на наступ

Навіть за сучасних умов війни, коли через масове застосування дронів поле бою майже повністю проглядається і використання традиційної бронетехніки стає ризикованим, наступальні операції все ще можливі й можуть бути успішними, сказав він.

Водночас військові стратеги мають

Фото: Генштаб ЗСУ/Facebook

дотримуватися суворої секретності та тверезо оцінювати противника і ситуацію на полі бою.

«Головний принцип — менше розмовляти, більше робити, якщо цього дотримуватись — то все вдається. Дійсно, у нас зараз десь кілометрів 20-25 все проглядається, прострілюється дронами і артилерією.

Це все так звана «кіл-зона». Тому зараз ми чекаємо несприятливих погодних умов — туман, дощ, сніг або

досвідчені піхотні підрозділи, підготовлені до міських боїв.

У лютому вони відбили понад десяток навколишніх сіл, які російські підрозділи захопили раніше у 2026 р.

Наступальні дії на південному запорізькому напрямку здійснюють штурмові підрозділи за підтримки механізованих бригад у межах спланованої наступальної операції, яка «пройшла всі необхідні процедури погодження та координації», сказав

Головний принцип — менше розмовляти, більше робити. Якщо цього дотримуватись — то все вдається.

сильний вітер, коли не можуть літати дрони — у таких умовах є можливість діяти. Якщо погода більш-менш нормальна — то діяти дуже важко, практично неможливо.

Якщо менше розмовляти, а натомість діяти, тоді і з'являються несподіванки для противника. Він не повинен знати, куди зосереджувати увагу», — сказав Комаренко.

Прорив під Гуляйполем: Сирський підтвердив звільнення 400 кв. км території

За словами Комаренка, під час весняного наступу Кремль планує робити ставку на невеликі піхотні групи, які просуватимуться попри дуже великі втрати. За його оцінкою, російські війська зосередять основні зусилля на Донбасі та запорізькому напрямку.

Водночас ці плани вже ускладнюються через українські підкріплення, перекинуті до цих районів: вони проводять локальні контратаки, які порушують російські розрахунки. Комаренко відмовився розкривати тактичні подробиці, пославшись на вимоги оперативної безпеки.

За оцінками незалежних військових аналітиків і більшості українських провідних медіа, основні контратакувальні дії України зосереджені навколо південного міста Гуляйполе. Там діє угруповання, до якого входять

Комаренко. За його словами, відповідно до цього плану більшість цих сил тепер перейшла до оборони.

«Звільнена майже вся територія Дніпропетровської області. Залишилося допрацювати три невеликі населені пункти і ще два — зачистити», — сказав він.

Головнокомандувач ЗСУ генерал Олександр Сирський у вівторок у повідомленні на своєму Telegram-каналі також підтвердив, що контрнаступальні операції в районі Гуляйполя (так званий «Олександрівський напрямок») тривають.

За його словами, українська стратегія, яка змушує Росію перекидати війська з пріоритетних ділянок фронту на напрямки, обрані ЗСУ, дає результат.

«Продовжуємо контрнаступальну операцію на Олександрівському напрямку. Тут угруповання ДШВ за місяць відновило контроль над 285,6 кв. км. Загалом з початку операції відновлено контроль над понад 400 кв. км території.

Російський агресор кількісно переважає майже втричі, але, з огляду на наші активні дії, змушений переносити дати своїх запланованих операцій, латати дірки у своїй обороні та перекидати війська з інших напрямків», — сказав Сирський.

Контрнаступальні операції України на запорізькому напрямку у січні-лютому 2026 року змусили російське командування перекинути частину

сил із Донбасу.

Через це в березні інтенсивність російських атак у районах Мирнограда і Покровська — двох головних цілей Кремля з 2024 року — впала до найнижчого рівня більш ніж за рік.

Українські ракети та дрони: Паліса про зростання частки власного ОПК до 50%

Бригадний генерал Павло Паліса, заступник керівника Офісу президента, у коментарі в неділю для платформи Донбас Реаліті заявив, що українське оборонне виробництво нині зосереджене на забезпеченні підрозділів на передовій критично важливими тактичними засобами — зокрема дронами та артилерійськими боєприпасами.

Водночас ведеться робота над створенням більш високотехнологічної зброї українського виробництва для ударів по цілях у глибині Росії та для захисту від російських далекобійних дронів і ракет.

«Зараз більше 50% всієї номенклатури, яка використовується на передньому краї виробляється все таки в Україні... але цей відсоток постійно зростає. Це дуже приємно. Є звичайні речі, які на даний момент ми не спроможні робити у потрібній кількості і у потрібній якості, як це роблять країни-партнери. Але це величезна робота, яка ведеться, причому постійно», — сказав Паліса.

Паліса назвав розробку українських балістичних ракет і високотехнологічних систем протиповітряної оборони одним із головних пріоритетів.

Водночас він застеріг, що розгортання такої зброї потребуватиме часу, а в найближчі місяці сучасні системи ППО України й надалі залежатимуть від допомоги партнерів.

Комаренко зазначив, що для зриву нових російських наступів, яких очікують на сході та півдні у березні-травні, ЗСУ планують застосовувати гнучку й активну оборону. Такий підхід має змусити російські війська воювати на умовах і на напрямках, які визначатимуть українські генерали.

«Наша розвідка працює, здобуває інформацію. Відповідно до дій противника ми плануємо і свої оборонні дії. Але просто реагуючи на дії ворога успіху не досягти.

Якщо ми не будемо володіти ініціативою, а натомість будемо просто відбиватись, то рано чи пізно нас доб'ють. Тому окремо плануються дії, які примусять противника змінити свої плани і діяти так, як він не планував — щоби нав'язувати свою ініціативу противнику», — сказав він.

«І це не обов'язково будуть безпосередньо дії військ, плануємо і асиметричні дії. Буде щось таке, чого він не очікує», — додав Комаренко.

Стефан Коршак
«Kyiv Post»

ЯК TELEGRAM СТАЄ АРЕНОЮ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ: ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ВІД Д-РА АНАТОЛІЯ ГРУЗДЯ

Д-р Анатолій Груздь, канадський науковець українського походження, професор та дослідник технологій цифрової приватності, співдиректор Лабораторії соціальних медіа (Social Media Lab) Метрополітаноного університету Торонто (Toronto Metropolitan University), представить детальну доповідь про поширення пропаганди та дезінформації Кремля у мережі Telegram. Д-р Груздь підкреслить важливість розуміння цифрових мереж для захисту громадян та протидії кіберзагрозам на події Дослідного Інституту Україніка у п'ятницю 20 березня 2026 р. в Олд Міл, Торонто.

Дослідження канадського науковця та його команди показало, що майже половина канадців зазнала впливу кремлівських наративів щодо війни росії проти України, а близько третини респондентів частково вірили

в те, що Україна була агресором. Рівень сприйнятливості був вищим серед осіб із правого політичного спектру, проте залежність від соціальних мереж для отримання новин підвищувала ймовірність віри у дезінформацію незалежно від політичних поглядів. Для протидії дезінформації команда перевірила методи «м'якої модерації», коли дописи не видаляються, а позначаються як потенційно хибні. Такі невеликі втручання знизили залучення до кремлівських наративів на 66%, демонструючи ефективність перевірки фактів (факт-чекінг) та інформаційних позначок.

Дослідження Telegram зосереджувалося на систематичному відстеженні каналів та груп, які обговорюють війну Росії проти України. Використовуючи мережевий аналіз, команда визначила впливові акаунти,

шляхи поширення інформації та посередників, які з'єднують російський і український інформаційні простори. Основні результати показали, що проукраїнський контент становив лише близько 15% мережі, тоді як російські та проросійські канали домінували на платформі.

Доповідь також висвітлить глобальний вплив Telegram, де перевірені англійськомовні канали — часто ультраправі впливові особи у Канаді та США — поширюють кремлівські наративи. Деякі з цих каналів, за даними, фінансувалися проросійськими організаціями, спрямовуючи контент на конкретні аудиторії та соціальні «точки напруги» для впливу й поляризації суспільства. За три роки команда збрала понад 300 мільйонів повідомлень із понад 30,000 каналів і груп у Telegram, використовуючи

обчислювальні методи та мережеву візуалізацію для визначення центральних вузлів, периферійних акторів та нових джерел інформації.

У рамках цього дослідження, Дослідний Інститут Україніка запрошує громаду на спеціальну подію 20 березня 2026 року в Олд Міл, де д-р Анатолій Груздь особисто представить свою доповідь, обговорюючи шляхи поширення пропаганди та дезінформації і методи протидії їй у цифровому просторі. Необхідно бути пильними, адже дезінформація на платформах, як-от Telegram, є глобальною, постійною та складною. Розуміння її структури та шляхів поширення є критично важливим для захисту демократичних суспільств і протидії пропаганді.

Надя Герелюк

СТИПЕНДІЯ ДЛЯ АСПІРАНТІВ ВІД ФУНДАЦІЇ «БУДУЧНІСТЬ»

Фундація «Будучність» (BCU Foundation) запрошує студентів магістратури та аспірантури (PhD) подати заявку на стипендію Canada 150 Graduate Scholarship.

Ця стипендія відзначає академічні досягнення, лідерські якості та активну участь у громаді. Запрошуємо всіх, хто відповідає вимогам, подати заявку до 31 березня 2026 року. Не втрачайте можливість отримати фінансову підтримку у розмірі \$10,000 доларів для свого навчання та стати частиною програми, що відзначає

успіхи та внесок у розвиток громади.

Більше інформації, умови участі та інструкції щодо подання заявки шукайте на сайті Фундації «Будучність» або звертайтеся безпосередньо до стипендіального відділу за телефоном: 416-763-3388. Вам радо допоможуть з вашими запитаннями.

Подайте заявку вже сьогодні та зробіть наступний крок у вашій академічній кар'єрі! Ваше майбутнє цього варта.

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКІ ЮРИСТКИ ПРО КАР'ЄРУ, ВИКЛИКИ ТА СИЛИ ГРОМАДИ

9 березня 2026 року відбувся онлайн-вебінар під назвою "Жінки, які формують правничу професію", організований Українсько-канадською асоціацією правників (UCBA Ukrainian Canadian Bar Association). Під час заходу жінки-юристки поділилися своїм професійним досвідом, викликами кар'єри та думками про роль жінок у юридичній професії.

У дискусії взяли участь: Наталія Вендервурт, адвокатка з комерційних судових спорів у Borden Ladner Gervais LLP; Катерина Козачук, юристка з податкових спорів та врегулювання податкових конфліктів у BDO; Таня Масник-Мур, заступниця генерального юрисконсульта в Canada Infrastructure Bank; Олена Шкаровська — юрисконсульт з питань будівельного права в York Region; Юлія Криль, адвокатка у Gambriani Law; а також Христина Пуданс, адміністраторка електронного розкриття доказів (E-Discovery) у McCarthy Tétrault LLP. Учасниці поділилися власним професійним досвідом, розповіли про свій кар'єрний шлях та обговорили роль жінок у сучасній правничій професії.

Однією з тем дискусії стала важливість збереження української ідентичності в діаспорі. Учасниці панелі говорили про свою участь у громадському житті — від культурних подій і волонтерства до професійної діяльності в організаціях, що підтримують українців у Канаді. Багато

хто підкреслив, що саме такі ініціативи допомагають зміцнювати громаду та підтримувати Україну, особливо в умовах триваючої війни.

Під час розмови також обговорювали міфи про жінок у праві. Деякі учасниці згадували, що на початку кар'єри їм доводилося стикатися з

упередженнями або недооцінкою. Водночас більшість погодилася, що юридична професія поступово стає більш відкритою та інклюзивною.

Окрему увагу приділили темі поєднання кар'єри та сімейного життя. Учасниці наголосили, що хоча баланс між роботою і родиною часто є непростим, успішна кар'єра в праві може поєднуватися з материнством та особистим життям.

Важливою частиною дискусії стала тема наставництва. Учасниці підкреслили, що підтримка та обмін досвідом між юристами різних поколінь є ключовими для розвитку професії. UCBA планує розвивати ініціативи наставництва, щоб допомагати молодим юристам впевненіше розпочинати свою кар'єру.

Вебінар став нагодою відзначити внесок жінок у правничу спільноту та нагадати про важливість підтримки, співпраці та солідарності серед українсько-канадських юристів.

Ольга Сенишин — адвокатка з питань імміграції та біженства, партнерка юридичної фірми CGS Law у Торонто, членкиня ради директорів UCBA.

ДУДАРИК: КОНЦЕРТ ПАМ'ЯТІ ТА СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОЇ БОРОТЬБИ

Маріупольський драматичний театр став символом мужності та страждань українського народу. 16 березня 2022 року під час масованого обстрілу сотні мирних людей, серед яких були й діти, загинули, шукаючи прихисток у бомбосховищі театру. Пам'ять про них — це глибока рана та невимовний біль, який ми маємо берегти в серцях.

З глибоким мистецьким осмисленням, 25 березня о 9:30 ранку за тихоокеанським часом, Львівський чоловічий хор «Дударик» проведе благодійний онлайн-концерт пам'яті жертв трагедії Маріупольського драматичного театру, прагнучи привернути увагу світової спільноти та зберегти пам'ять про страждання жертв.

Подія відбувається в рамках проекту Дослідного Інституту Україніка «ДЕТИ» за підтримки Фондації Будучність (BCU Foundation), Дніпро-Ошава Фонду (Dnipro-Oshawa Fund), Канадсько-української фундації (Canada Ukraine Foundation), та Української Медичної Асоціації Північної Америки (UMANA).

Головною музичною композицією заходу стане пісня «Де ти?» авторства Лева Волянського (Leo J. Wolansky) — професора та американського лікаря-хірурга українського походження, присвячена пам'яті дітей, які загинули під час геноцидальної війни Росії проти України.

«Вперше я почув цю пісню два роки тому від знайомого, який надіслав відео з її виконанням під гітару. Тоді я вже знав про трагедію Маріупольського театру, і музика зачепила мене за живе. Так почалася робота над цим проектом», — розповідає Гомону України Стефан Остафійчук, канадський волонтер українського походження, котрий відповідає за організацію заходу і його фінансування.

За його словами, концерт це лише частина масштабного однойменного проекту, який привертає увагу канадської та світової спільноти до руйнівних наслідків російської агресії, особливо для українських дітей. «З одного відео за два роки сформувався повноцінний проект про порушення прав людини та прав дітей під час війни. У рамках «ДЕТИ»

вже проводяться заходи, флешмоби та працює віртуальна українсько-англійська бібліотека для дітей», — каже Остафійчук.

Ініціатива набула міжнародного масштабу, об'єднуючи митців та діячів культури для привернення уваги до війни в Україні. Візуальну частину проекту «ДЕТИ» створив канадський графічний дизайнер українського походження Олексій Махінько. Його зображення показує зруйнований театральний Маріуполь на фоні сірого неба і кривавого сонця, яке розділилося на дві частини.

«Трищини як алегорія тих випробувань, що пережили і переживають українці — деякі з них змогли тоді покинути Маріуполь, а інші залишилися під окупацією. Тож для них життя дійсно тріснуло навпіл. Це можна хіба що порівняти з американським 9/11, коли долі сотень людей також безповоротно розділилися на «до» і «після», — каже Махінько.

На зображенні також присутні міжнародні та духовні символи — лелеки, що відображають любов до батьківщини, та червоні маки, котрі є світовим символом жертв загиблих у війнах.

Цей дизайн, створений у співтворстві з Дудариком, став візуальним символом проекту не менш ніж його основна музична композиція, стрімко привертаючи увагу глядачів, зокрема і до концерту.

Для ще більшого розголосу подію будуть транслювати на міжнародному рівні, щоб світ почув голоси українців — попри все, вільних та нескорених.»

Квитки можна купити: <https://www.eventbrite.ca/e/dudaryk-choir-concert-in-memory-of-the-mariupol-drama-theatre-victims-tickets-1977141250704>

Олександра Чорна

У ЦЕНТРІ МІССІСАГІ ПРЕДСТАВИЛИ ВИСТАВКУ «ЛИСТІВКИ З УКРАЇНИ»

У серці Міссісаги, у центральній залі міської ратуші, ожила історія України через виставку проекту «Листівки з України», організовану Генеральним консульством України в Торонто, Українською громадою Міссісаги та Канадською асоціацією кримських татар. Виставка проходила з 11 по 15 березня, з 8:00 до 21:00, і присвячена пам'яті жертв російської агресії проти української культури.

Проект демонструє пошкоджені та зруйновані культурні пам'ятки України у формі листівок з різних регіонів країни. Кожна листівка розповідає історію конкретного об'єкту та обставини його руйнування, документуючи збитки, завдані українській культурі, і наголошуючи на важливості міжнародної солідарності з українським народом. Від початку повномасштабного вторгнення російські війська зруйнували або пошкодили понад 400 історичних, архітектурних та археологічних пам'яток України.

Виставка приділяє увагу Маріупольському драматичному театру, єдиному професійному театру міста та культурному центру Маріуполя. Будівля, побудована у 1956–1960-х роках мала великий зал на 800 місць. П'єдестал театру прикрашав скульптурний комплекс сталеварів та хліборобів, символізуючи основні професії регіону, а також скульптури покровительок мистецтв.

Навесні 2022 року театр став міс-

цем катастрофи: сотні маріупольців, переважно жінки, діти та літні люди, ховалися у підвалах будівлі від російських бомбардувань. Люди вірили в дотримання міжнародного права війни та написали слово «Діти» великими літерами російською на асфальті по обидва боки театру. Проте 16 березня 2022 року російські окупанти свідомо скинули бомбу на будівлю, повністю зруйнувавши центральну частину. Під завалами загинули близько 600 осіб, більшість із яких — жінки, діти та літні люди.

Ця трагедія викликала широкую міжнародну солідарність. Уже 17 березня 2022 року Міністр культури Італії Даріо Франческіні заявив про готовність італійського уряду відновити театр. Подібні акції підтримки відбулися у Берліні, Відні та Варшаві: у німецькому театрі Deutsches Theater слово «Діти» було написано на вході російською мовою на знак солідарності з Україною.

Виставка «Листівки з України» у Міссісазі, що проходила точно за чотири роки після бомбардування театру, нагадує про масштаб гуманітарної катастрофи та важливість збереження пам'яті. Вона дозволяє відвідувачам відчувати трагедію, що стала символом боротьби та стійкості українського народу, а також нагадує, що культура, навіть у руїнах, зберігає спогади та історію свого народу.

Надя Герелюк

Зліва: «Кріс Фонсека, Олег Ніколенко, Наталка Галич, Шеріф Сабаві та Стівен Даско.

СЛОВО КОБЗАРЯ, ЩО ЖИВЕ У СЕРЦЯХ

У ТОРОНТО ВІДБУВСЯ УРОЧИСТИЙ ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

У Торонто відбувся урочистий концерт-вшанування Тараса Шевченка подія, яка стала яскравим свідченням того, що слово Кобзаря й сьогодні залишається живим джерелом духовної сили для українців у всьому світі. Шевченківський концерт організували ансамблі Спілки Української Молоді (СУМ) у Торонто спільно з Торонтськими відділами Ліги Українок Канади та Ліги Українців Канади за участі Шкільної Ради Конгресу Українців Канади (КУК) у Торонто. Концерт відбувся за щедрої підтримки головного спонсора Кредитової Спілки «Будучність» VCU Financial.

Програма концерту була надзвичайно насиченою та різноманітною. Глядачі мали нагоду почути поезію та пісні на слова Тараса Шевченка, побачити театральні постановки, музичні й танцювальні композиції, виконані учнями українських шкіл, творчими групами та професійними виконавцями. Концерт став справжнім святом української культури та глибоким духовним переживанням для численних гостей. Тарас Шевченко житиме доти, доки його твори читатимуть, декламуватимуть і співатимуть. Саме це й довів концерт, що українське слово, передане з покоління в покоління, продовжує звучати з новою силою у виконанні молоді та митців діаспори.

Особливу атмосферу концерту створила поетично-музична композиція «Борітеся — поборете!», яку виконали учні 5–6 класів Свято-Миколаївської школи. Виступ молодих декламаторів, які розпочали концерт, надихав на боротьбу за свободу та гідність. Ансамбль «Жайвір» ансамблів Спілки Української Молоді (СУМ) у Торонто під керівництвом диригентки Олесі Коник та за музичного супроводу концертмейстерки Оксани Скіри виконав пісні на слова Тараса Шевченка «Зацвіла в долині» (музика Анатолія Філіпенка) та «Тече вода з-під явора» на народну мелодію. Ліричні й водночас проникливі виконання стали однією з окрас концерту.

Поетичні твори Кобзаря прозвучали у виконанні учнів української школи Святого Володимира. Родіон Костенко прочитав уривок із поеми «Сон», а саме «Світає, край неба палає», а Олександра Кучина декламувала відомий вірш «Реве та стогне Дніпр широкий».

Театральну складову програми представила Нова Школа разом із фольклорно-театральною майстернею «Solo way», які підготували те-

Ансамблі СУМ та учасники концерту.

Учні Академії імені Юрія Липи та бандурист Григорій Дворський.

атралізовану постановку за мотивами драматичного твору Тараса Шевченка «Назар Стодоля». Вистава продемонструвала талант молодих акторів та глибоке розуміння класичної української драматургії. Учні 2–7 класів Академії імені Павла Юзика виконали пісні «Пісня про Кобзаря» (слова і музика Наталії Май) та «Не журися, Україно» на слова Тараса Шевченка. Виступ юних співаків був щирим і зворушливим, викликавши теплі оплески залу.

Яскравим мистецьким моментом концерту стала театральна-хореографічно-музична композиція «Весняна містерія», яку представили вихованці творчої студії «Маківка». У поєднанні танцю, музики й поезії виконавці передали атмосферу весняного пробудження та надії, мотивів, що часто звучать у творчості Шевченка. Поезія Кобзаря прозвучала й у виконанні Клої Козелко, учениці Рідної школи в Оквилі, яка прочитала вірш «Мені однаково».

Ансамбль СУМ «Пролісок», також під керівництвом Олесі Коник та з музичним супроводом Оксани Скіри, виконав українську народну пісню «Ой і зійди, зійди ти, зіронько» та пісню «Зацвіла в долині» на слова Шевченка (музика Богдани Фільц).

Інструментальну частину програми представив Григорій Дворський, який виконав п'єсу «Йшли корови із діброви». Учні 3–4 класів Школи української спадщини імені Юрія Липи виконали народну пісню на слова Тараса Шевченка «Якби мені черевики» та композицію «Не журися, Україно». До концерту долучилися й учні школи імені Володимира Сарчука в Гамільтоні. Владислав Гжегожевський та Злата Костровська заспівали пісню «Чорнобривці Кобзаря» (слова і музика Руслани Лоцман), а Марійка Каденюк та Каріна Козенко виконали ліричну композицію «Зоре моя вечірняя» на слова Шевченка.

Ведучий концерту Імран Османов також долучився до мистецької програми, представивши поетично-музичну композицію «В казематі» та декламуючи твір «Згадайте, братія моя...». Серед сольних вокальних виступів особливо запам'яталися виконання Сергія Данка, який заспівав «Мені однаково» на музику Миколи Лисенка, а також бандуристки Марини Лучки з піснею «Не сон трава на могилі» (музика Миколи Приходька).

Зворушливими стали також поетичні читання Галини Гринечко, яка представила твори «Не кидай

матері» та «В неволі тяжко». Пісенну програму продовжили солісти Гануся Танчак — «Ой одна я, одна» (музика Миколи Лисенка), та Тарас Глова виконавши твір «Ой, три шляхи широкі» (музика Якова Степового).

Імран Османов виконав ще одну поезію — «Веселе сонечко ховалось», після чого на сцену вийшов жіночий хор «Діброва», який представив твір «Садок вишневий коло хати» на музику Якова Степового. Особливо урочисто прозвучали хорові композиції у виконанні об'єднаного складу: жіночого хору «Діброва» та зведеного чоловічого хору. Чоловічий хоровий склад разом із солістом Мар'яном Баланецьким виконав твір «Рановранці новобранці» (музика Кирила Стеценка). Спільно хори виконали пісню «За байраком байрак» у хоровій обробці Олександра Токаря, солістом виступив Сергій Куцмида.

Кульмінаційним моментом концерту стала композиція «Чи ми ще зійдемося знову?» (музика Станіслава Людкевича) у виконанні хору «Діброва» та чоловічого хору із солістами Сергієм Данком і Софією Болонною.

Завершився концерт спільним виконанням знаменитого «Заповіту» Тараса Шевченка в обробці Кирила Стеценка та Українського славня. Музичне керівництво концертною програмою здійснювала диригентка Олеся Коник, а музичний супровід забезпечила концертмейстерка Оксана Скіра.

Організатори висловили щирі подяки всім учасникам і партнерам заходу: ансамблям СУМ у Торонто — «Жайвір» і «Пролісок», жіночому хору «Діброва», зведеному чоловічому хору, солістам Мар'яну Баланецькому, Сергієві Куцмиді, Сергієві Данку, Тарасові Глові, Ганусі Танчак, Софії Болонній та бандуристці Марині Лучці. Окрема подяка була висловлена читцям Галині Гринечко, Клої Козелко, Олександрі Кучиній та Родіону Костенку. Вагомий внесок у проведення концерту зробили також помічники — Галина Винник, Наталя Калинич та Дарія Луців.

Особливу вдячність організатори висловили авторці сценарію та нахненниці заходу Наталці Попович, завдяки якій концерт став справжнім мистецьким дійством. Шевченківський концерт у Торонто ще раз засвідчив: українська культура живе й розвивається далеко за межами України. А слово Кобзаря, що лунає у піснях, поезії та виставах, продовжує єднати покоління українців у всьому світі.

Надія Лемко

Учні Нової Школи та колектив «Solo Way».

Дитячий хор «Жайвір».

Учні та бандуристи Академії імені Павла Юзика.

BUNDLE SMARTER IN 2026: WHY HOME AND AUTO INSURANCE WORK BETTER TOGETHER WITH BCU INSURANCE

In 2026, protecting what matters most isn't just about having insurance — it's about having the right coverage, structured the smart way. With rising repair costs, increasingly severe weather, and more connected homes and vehicles than ever before, bundling your home and auto insurance is a practical way to simplify protection while strengthening your overall coverage.

and insurance should reflect that. When your policies are bundled, your advisor can review your full situation and help identify potential gaps or overlaps in coverage. This ensures your home, vehicles, and other assets are protected in a way that works together rather than separately.

Bundling can also make claims support more straightforward. In situations where a single event affects both your home and your vehicle — such as a major storm — working with one insurer can help streamline the process and reduce stress during an already difficult time.

Why Bundling Still Wins in 2026

Bundling simply means placing multiple insurance policies — such as home, auto, condo, tenant, or recreational vehicle coverage — with one trusted provider. This approach offers several important advantages.

Why Choose BCU Insurance?

Not all insurers approach bundling the same way.

As part of BCU Financial Group, BCU Insurance brings a community-focused philosophy to modern insurance solutions. For decades, the organization has proudly served the Ukrainian-Canadian community and Canadians across the country with trusted financial services.

First, the savings can add up. Many insurers offer multi-policy discounts when you combine policies under one provider. By bundling home and auto coverage, you may be able to reduce your overall premiums while maintaining strong protection.

Second, it simplifies your insurance management. Instead of juggling different companies, renewal dates, billing cycles, and customer service contacts, bundling allows you to manage everything in one place. With one advisor and one strategy, it becomes easier to keep your coverage organized and up to date.

Even in today's digital world, BCU Insurance continues to prioritize personal relationships. Their advisors take the time to understand your stage of life, your family's needs, your assets, and your comfort level with risk.

The result is thoughtful, personalized coverage designed to protect what matters most — not a generic, one-size-fits-all policy.

Another key benefit is a stronger coverage strategy. Life is complex,

SAVE WITH BCU INSURANCE!

BRING US YOUR CURRENT INSURANCE RATE - WE'LL MATCH IT OR BEAT IT!

If we don't? a \$20 GIFT CARD is on us!

No pressure. No obligation.

Just a smarter way to compare.

- Auto & Home
- Life & Disability
- Business
- Group Health & Dental

Let BCU Insurance shop the market for you and make sure you're getting the coverage you need — at a price that works for you.

«КРАЩЕ БУТИ ПІД ОБСТРІЛАМИ, НІЖ ПІД РОСІЯНАМИ» АННІ ВДАЛОСЯ ВТЕКТИ З ОКУПОВАНОГО КРИМУ З ДРУГОЇ СПРОБИ

Потрапити на підконтрольну Україні територію Анна намагалася двічі. Після жорсткого поводження з боку російських прикордонників та невдачі в Івангороді дівчина спробувала знову – через Білорусь. Вона приїхала до Києва у 2022 році, попри активні обстріли української столиці армією РФ, і вже нікуди не хоче їхати. Про те, як «вербували» до армії РФ у кримських школах, чим відрізняється «російський» менталітет від українського та як вступила до київського вишу, Анна розповіла проєкту Радіо Свобода Крим.Реалії. Історія вийшла в межах проєкту «Їхній вибір – Україна», приуроченого до дванадцятої річниці анексії Криму.

Анна народилася в Києві, але у 2013 році переїхала до Криму з мамою. У столиці родина зіткнулася з фінансовими проблемами, і в надії знову встати на ноги вони на деякий час перебралися до бабусі Анни на півострів. Вони думали, що поживуть у Криму тимчасово, але сталося так, що дівчина провела там дев'ять років свого життя. У 2014 році, коли Росія здійснила анексію півострова, Анні було 13 років.

Колаж Фото: Tetiana Koliesnichenko (RFE/RL Graphics)

«Дядько-майор» у кримських школах

«Для дитини тоді було максималь-но незрозуміло, що взагалі відбувається», – розповідає Анна про період окупації Криму армією РФ. Вона згадує, як їм, школярам, забороняли ходити в центр міста через мітинги.

Пізніше, коли вона опинилася там і вперше побачила російських військових у вигляді «зелених чоловічків», вона запитала у мами, хто вони. Мама нічого не пояснила, сказавши лише: «Все добре».

Уже після анексії Криму, наступного дня після визнаного в Україні та світі незаконним референдуму, Анна пішла до школи.

«Моя класна керівниця – вчителька української мови та літератури – сиділа похмура, п'яна, вона була сильно п'яна. Їй дали методичку, і вона почала повторювати: «Ваша Родина – Россия», «Вы граждане России» – і всю цю маячню», – згадує Анна.

Дівчинка думала, що все це тимчасово. Для неї було дивним, що в сучасному світі сусідня країна «може просто так забрати чужу територію». Але минув перший рік, потім другий, і Анна вирішила, що треба з цим щось робити.

Школи в Криму почали сильно милітаризувати. «На дітей чинили сильний психологічний тиск: постійно говорили, що вони не складуть іспити, нікуди не вступлять. Я не пам'ятаю, щоб таке було за України. Потім приходив такий «дядько-майор», як ми його називали, і розповідав, як класно йти в армію, у Росгвардію чи інші силові структури Росії», – згадує Анна.

Вона змінила кілька шкіл у Сімферополі, але ситуація повторювалася. У неї були однокласники, які зрештою обрали службу в Росгвардії.

До шкіл повернули радянську військово-патріотичну гру «Зарниця».

«Діти одягали військову форму, марширували, співали радянські військові пісні. Була стрільба, біг з перешкодами, спортивні змагання. Обов'язково – «патріотичний» виступ в актовій залі. Все в такому дусі», – розповідає Анна.

Вона згадує, що участь у «Зарниці» була «примусово-добровільною», а відмова могла вплинути на успішність у школі.

«Російський менталітет мені ніколи не був близьким»

Після закінчення школи в Сімферополі Анна не пішла вчитися до університету. Вона була змушена знайти роботу, щоб допомагати родині.

«На мені була відповідальність за бабусю. Вона була лежачою, і я доглядала за нею ще зі школи. У мене був такий графік: прокинулася – погодувала, прибрала у бабусі, пішла до школи, повернулася – знову все повторила, потім пішла на тренування, ввечері – знову те саме. І так щодня», – каже дівчина.

Після річної перерви в навчанні Анна без особливого бажання вступила до університету. Це була умова, поставлена її мамою. Ще у 16 років Анна просила її зробити їй український паспорт, але та відмовлялася.

«У 18 років я кажу: «Мам, давай зробимо паспорт, я не хочу тут жити». Вона відповідає: «Добре, ти закінчиш освіту в Росії, і я тобі зроблю паспорт», – згадує Анна.

Крім мами, їй більше не було в кого просити допомоги. Хоча її батько жив у Києві та щороку приїжджав до Криму, він теж відмовився їхати з нею за паспортом. На гроші, зароблені на сезонній роботі в Криму, Анна вступила до університету «Синергія» на спеціальність, яка їй взагалі не цікавила. Вона платила гроші – і їй автоматично закривали сесію. Вчитися там вона зовсім не хотіла. Коли

у 2020 році почалася пандемія ковіду, Анна втратила роботу і не змогла більше оплачувати навчання. Ще раніше вона втратила бабусю.

«В університеті я відучилася лише один курс. І я залишилася одна – без грошей, без роботи, у досить незрозумілому стані», – згадує той непростий період.

У 2021 році дівчина зробила спробу отримати українські документи. Вона писала в консульства в Росії, Молдові, Грузії, але всюди отримувала одну відповідь: «Вам потрібно їхати в Херсон». Для того, щоб отримати український документ у Херсоні, їй потрібно було мати родича, який підтвердив би її особу. Але її мама, як і раніше, відмовляла у сприянні.

«Думаю, вона вважала, що так для мене буде краще. Мовляв, я поїду в Україну, а там у мене, по суті, нікого немає. Батько вже тоді відмовлявся допомагати – це був ненадійний варіант. Думаю, у неї просто залишилася стара установка, що в Росії є можливості, а Україна – бідна маленька країна. Таке радянське мислення», – пояснює Анна.

Дівчина, народившись у незалежній Україні, бачила світ зовсім інакше. «Мені подобалася ідея, що ми – інші: інша нація, інші люди, інший менталітет. Російський менталітет мені ніколи не був близьким», – каже Анна.

І в неї є цьому пояснення. У Криму вона займалася фехтуванням і побувала на змаганнях у багатьох містах Росії.

«Я була у Краснодарі, Сочі, Москві, Петербурзі, Смоленську, Курську, Адлері, у Татарстані – загалом багато де. Я помітила таку різницю: у нас, якщо ти приходиш у гості до знайомого, тобі винесуть увесь холодильник – нагодують, напоять чаєм, ще й торт із цукерками запропонують. У Росії – якщо до чаю щось дадуть – уже добре, і то чекають, коли ти вже підеш. Вони не дуже люблять «чужих». А якщо ставляться до тебе добре – це не факт, що щиро. Вони більш закриті, дволикі, чи що», – вважає дівчина.

Після повномасштабного вторгнення у Криму стало нестерпно

Навесні 2022 року Росія здійснила повномасштабне вторгнення в Україну. Для Анни залишатися у Криму стало нестерпно. Влітку того року вона покинула півострів.

«Я просто не витримала. Усі рекламні білборди – взагалі все, що пов'язане з рекламою навколо, – було замінено пропагандою військових дій Росії. На білбордах уздовж траси були портрети Путіна з його цитатами – про «денацифікацію», «демилітаризацію» і так далі», – згадує Анна.

Разом із хлопцем вони вирішили поїхати до Москви, щоб заробити грошей на дорогу в Україну для Анни. У Криму зробити це було «нереально». Вона зауважує цікаву особливість: щойно вони заїхали до Краснодару, то не побачили жодної зовнішньої реклами на воєнну тематику або агітації на підписання контракту з армією РФ.

Але і в Москві Анна довго не витримала. Після двох тижнів перебування в російській столиці вони перебралися до Санкт-Петербурга. І вже звідти дівчина зробила свою першу спробу потрапити в Україну – через Естонію. З українських документів у неї було лише свідоцтво про народження.

Анна поїхала до російського Івангорода, через цей пункт пропуску вона мала намір потрапити до естонської Нарви.

«Коли я туди приїхала, [російська] прикордонна служба сказала: «Усі, хто українці, навіть із російським паспортом – у ліву чергу». А я розумію, що в моєму російському паспорті написано: «Місце народження – Київ». Я проходжу – нас виводять в інше приміщення. Там ніде сісти, холодно, бетонна підлога», – згадує дівчина.

У маленькій кімнатці, крім неї, було ще близько 50 осіб. Вона провела там 13 годин. І лише потім її покликали до кабінету співробітника ФСБ.

«Переді мною від нього вийшла дівчина – уся в сльозах. Вона попросила викликати їй швидку, але їй відмовили. Вона хотіла просто забрати документи й повернутися до Росії, аби тільки не терпіти далі. Але її, по суті, утримували там примусово. І після неї я заходжу в кабінет. А співробітник ФСБ – він уже такий задоволений, видно, чогось домігся. Мене він особливо не чіпав», – розповідає Анна. Співробітник ФСБ попередив її, що естонці її далі не пропускатимуть, але дівчина вирішила все одно спробувати.

Люди в зоні митного контролю на кордоні з Нарвою (Естонія). Івангород, Росія

►Продовження на... стор. 13

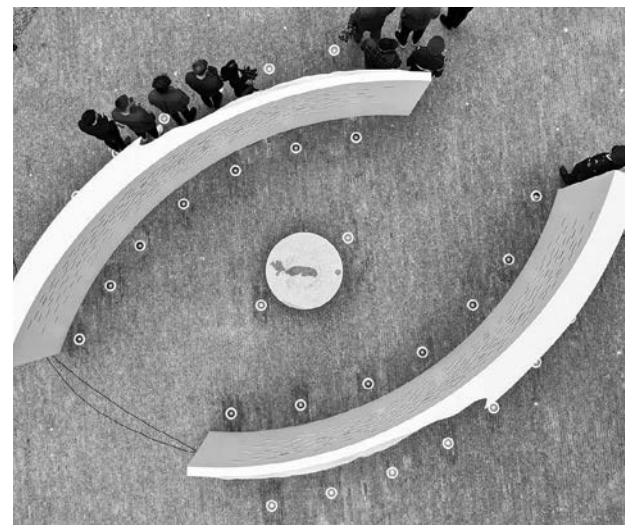
АВТОР МЕМОРІАЛУ УКРАЇНСЬКИМ РОЗВІДНИКАМ ОТРИМАВ ШЕВЧЕНКІВСЬКУ ПРЕМІЮ 2026 РОКУ

Назар Білик.

Aeternitas («Вічність») латиною та іншими мовами світу.

Меморіал ГУР з позначеними ліхтарями.

Скульптор Назар Білик став лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка у номінації «Візуальні мистецтва» за створення Меморіалу українським розвідникам у Києві, а також серії скульптур «Збурений простір» та «Сплав».

Перший в Україні Меморіал українським розвідникам було урочисто відкрито в Києві 17 червня 2025 року. На церемонії були присутні Предстоятель Православної Церкви України Митрополит Епіфаній, який освятив пам'ятник, та ексначальник ГУР МО України генерал-лейтенант Кирило Буданов.

Меморіал увічнює пам'ять співробітників Головного управління розвідки та іноземних добровольців із понад 50 країн, які загинули в боротьбі за незалежність України. Композиція складається з двох стел, символів крил і щитів, які з висоти пташиного польоту утворюють форму совиного ока, символу вічної пильності та незримості присутності. Між стелами розташований простір тиші з іменами полеглих, а на центральному елементі викарбувано слово Aeternitas («Вічність») латиною та іншими мовами світу.

З внутрішнього боку стел, сталеві

таблички з іменами загиблих розвідників, що відтворюють розміри та шрифт військових шевронів. Таблички Героїв України виконані золотим кольором, а вночі меморіал підсвічується ліхтарями-«зорями».

«Розвідники виконують свою роботу без публічності, інколи без права на відкрите визнання навіть після загибелі. Назар Білик створив простір, який шанує пам'ять про них із належною гідністю. Шевченківська премія підтверджує, що така мова пам'яті необхідна країні», зазначив представник ГУР Євгеній Єрін.

Для Назара Білика це вже не перша знакова меморіальна робота. Раніше він створив пам'ятник «Убієнним синам України» у Сандармоху та пам'ятний знак на місці загибелі журналіста Павла Шеремета в Києві.

Шевченківська премія — найвища творча відзнака держави, якою відзначають твори, що збагачують історичну пам'ять народу та утверджують національну свідомість.

Вічна слава українським розвідникам!

Надія Лемко

Фото: HUR and Wikipedia

«КРАЩЕ БУТИ ПІД ОБСТРІЛАМИ, НІЖ ПІД РОСІЯНАМИ».

→ Закінчення з стор. 12

Я вже була повністю виснажена – друга доба без їжі, без сну, навіть без води

Уже на пункті пропуску в Нарві Анну й справді розвернули назад. Російського паспорта та українського свідоцтва про народження для естонців було недостатньо. Дівчина згадує, що, почувши це, вона розплакалася. На неї знову чекало виснажливе перетинання російського кордону в Івангороді.

За весь цей час нам дали одну дволітрову пляшку води на 50 осіб – це приблизно по 50 грамів на кожного», – згадує вона.

«Після невдалої спроби Анна разом із хлопцем опинилися в Ярославлі. Дівчина була повністю розбита і місяць не вставала з дивана.

«Аж поки хлопець не підійшов і не «шттовхнув» мене: «Давай, іди працювати. Потрібна друга спроба», – розповідає дівчина.

Друга спроба потрапити в Україну

Невдовзі Анна познайомилася з кримською волонтеркою Наталією Лютіковою, яка і розповіла їй про можливість в'їзду в Україну через Білорусь.

«Щойно вона сказала: «Або зараз, або ніколи», я збрала речі, поїхала – і приїхала в Україну», – згадує Анна.

Між Росією та Білоруссю немає як такої межі, тому дівчині було до-

статньо її російського внутрішнього паспорта. Так вона опинилася в Бресті.

Вона думала, що у Росії та Білорусі спільний мобільний роумінг, що виявилось не так. Анна залишилася без зв'язку. Таксі до КПП «Мокрани» вона ловила «по-старому». Білоруський таксист погодився відвезти її тільки за російські рублі.

Коли я вже була на нейтральній території між Україною та Білоруссю, вони сказали: «Ми взагалі-то за Україну»

«А в мене якраз залишилося рівно три тисячі в рублях – усе інше я вже обміняла. Він відповідає: «Клас, поїхали», – каже Анна. На білоруському кордоні дівчину особливо не перевіряли.

«Коли я вже була на нейтральній території між Україною та Білоруссю, вони сказали: «Ми взагалі-то за Україну». І все – я пішла далі», – згадує дівчина.

На території України у неї забрали російський паспорт і пропустили далі. Їй потрібно було дістатися Ковеля – це найближче велике місто поруч із українським КПП «Доманове». Знову таксі – і теж недешево. За 50 євро вона дісталася вокзалу, купила квиток і вже о 5-й ранку була в Києві.

Повернення додому

«У мене ніби здійснилася дитяча мрія. Я дуже хотіла повернутися до Києва», – дівчина згадує перші години після повернення до української

Анна з волонтеркою Наталією Лютіковою

столиці. Кілька місяців вона жила у рідних, адаптувалася і думала, що їй робити далі.

Анна каже, що чудово розуміла, що їде в країну, на яку напала Росія, і не шкодує про це. «Я з росіянами дев'ять років жила. Я розуміла, що краще бути під обстрілами, ніж під ними. Це велика різниця», – пояснює вона.

У Києві вона намагалася малювати та продавати картини. Згодом влаштувалася працювати в кав'ярню, де познайомилася зі своїм майбутнім компаньйоном – разом вони відкрили невеликий бізнес із виготовлення дощок для мікромасажу ніг. Анна отримала український паспорт і вступила до київського університету.

Щоправда, для отримання паспорта їй довелося «натиснути» на батька. «Ситуація була така: потрібно було, щоб був присутній батько. Мені дуже пощастило, що він був у Києві. Я кажу батькові: «Поїхали зі мною в міграційну службу, щоб ти підписав документи, і я отримала паспорт».

Він відповідає: «Мені ліньки». Я думаю: чудово. Дзвоню Наталії Лютіковій і кажу: «Ви ж на машині? Можете забрати мого батька – добровільно чи примусово». Вона його забрала, ми пішли в міграційну службу, змусили батька підписати все, що потрібно. І через три місяці я отримала паспорт. Бо якби не було батька, я б, можливо, чекала рік. А так мені просто пощастило», – розповідає Анна.

Дівчина навчається в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на програмістку. Навчається безплатно – за квотою для внутрішньо переміщених осіб.

Анні подобається жити в Києві та працювати «на себе». «[До виготовлення масажних дощок] я прийшла завдяки компаньйону. Він – генератор ідей, а я вмюю реалізовувати. Я можу намалювати схеми, продумати, як зробити краще, простіше та детальніше. Він дає ідею – і ми працюємо в такому симбіозі. Ми працюємо, кайфуємо. Мені подобається робити щось руками, бачити візуальний результат», – пояснює Анна.

Вона хотіла б знову побувати в Криму. Дівчина дуже любить Коктебель, а ще – зимовий Гурзуф.

«Там нікого немає. Тихо, порожні пляжі, бурхливе море. Це дуже красиво. Мені подобається», – каже Анна.

«Але тільки якщо там буде Україна», – додає вона.

Анжеліка Брушневська «Радіо Свобода»

ГЛАВА УГКЦ ЗУСТРІВСЯ З КИРИЛОМ БУДАНОВИМ

11 березня у Києві відбулася зустріч Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава з керівником Офісу Президента України Кирилом Будановим. Зустріч відбулася у Патріаршому центрі УГКЦ.

На початку розмови співрозмовники пригадали свою попередню зустріч, яка відбулася наприкінці березня 2022 року, коли російські війська стояли на підступах до столиці України. Роздумуючи над подіями того часу, вони відзначили, що у ті драматичні дні український народ особливо відчував Божу присутність і підтримку.

Блаженніший Святослав подякував п. Кирилу за візит до київського осідку Глави УГКЦ, привітав його з новим призначенням та запевнив у молитві за його служіння і за успіх у перемовинах щодо завершення війни.

Під час розмови особливу увагу було приділено історії та сучасній місії Української Греко-Католицької Церкви. У контексті 80-х роковин Львівського псевдособору 1946 року Глава УГКЦ розповів про історію переслідування та мучеництва Церкви. Він наголосив, що в усі періоди історії українського народу УГКЦ була Церквою державницькою і державотворчою, але ніколи не була державною.

Блаженніший Святослав також згадав історичну роль Церкви у підтримці національного життя українців, зокрема діяльність Головної Руської Ради під час подій «Весни народів» 1848 року. Він зауважив, що і російська імперська влада, і радянський режим розглядали УГКЦ як перешкоду для русифікації та радянзації українського народу, що призвело до її ліквідації у Російській імперії 1839 року та насильницької ліквідації в СРСР у 1946 році.

Окрему зацікавленість у керівника Офісу Президента України викликала історія підпільного існування Церкви в радянський період. Глава УГКЦ розповів про діяльність підпільних семінарій та душпастирське служіння в умовах переслідування, коли Цер-

Блаженніший Святослав з Кирилом Будановим у супроводі із духовенством.

ква стала однією з найбільших форм суспільної опозиції до комуністичного режиму.

Під час зустрічі йшлося також про сучасний стан УГКЦ. Блаженніший Святослав розповів, що сьогодні Церква має 36 єпархій і екзархатів у світі, з яких 16 діють в Україні, а 20 — за кордоном; ці структури об'єднані у вісім митрополій — чотири в Україні і чотири поза її межами. За результатами соціологічних досліджень, зокрема Центру Разумкова, у час повномасштабної війни кількість вірних УГКЦ зросла приблизно у півтора рази. Майже 90% греко-ка-

толиків регулярно відвідують недільні Богослужіння.

У розмові було відзначено важливу роль Церкви у соціальному служінні, допомозі постраждалим від війни та зміцненні громадянського суспільства. Сторони наголосили, що у майбутньому особливим викликом стане зцілення ран війни, подолання внутрішніх суспільних поділів та збереження єдності українців — як в Україні, так і за її межами, а також сприяння поверненню співвітчизників для відбудови держави.

Після зустрічі Кирило Буданов відвідав Патріарший собор Воскресіння

У Патріаршому соборі Воскресіння Христового.

Христового. Блаженніший Святослав представив архітектурний задум храму та розповів про його роль у час війни. У криптах собору оглянули укриття, яке під час минулої складної зими функціонувало і як Центр стійкості. Нині адміністративний центр УГКЦ також виконує важливу гуманітарну місію: звідси щодня доставляють близько 800 гарячих обідів потребуючим особам.

Глава УГКЦ запевнив керівника Офісу Президента у молитві та готовності Церкви розвивати партнерські відносини з державою задля служіння українському народові та зміцнення його стійкості в умовах війни і післявоєнної відбудови.

На завершення зустрічі Блаженніший Святослав подарував гостеві кілька символічних подарунків: книгу своїх щоденних звернень першого року війни, історичне дослідження про діяльність радянських спецслужб у церковному середовищі, конверт із маркою ватиканської пошти, випущеною до ювілеїв відродження структур Київської митрополії та повернення осідку Глави УГКЦ до Києва, а також пам'ятну медаль, присвячену цим подіям. На марці зображено Патріарший собор Воскресіння Христового під час відкриття світла на тлі променів призахідного сонця — образ, який символізує Христа Воскреслого як Сонце, що ніколи не заходить.

У зустрічі також взяли участь о. Любомир Яворський, патріарший економ УГКЦ та керівник фундації «Мудра справа», і о. Олекса Петрів, очільник Департаменту зовнішніх зв'язків УГКЦ з органами державної влади в Україні. Під час розмови обговорено подальший розвиток співпраці та питання, пов'язані з душпастирським служінням, зокрема для українців за кордоном.

Фото і текст: УГКЦ

ПРЕДСТОЯТЕЛЬ БЛАГОСЛОВИВ ТА ПЕРЕДАВ ЗАХИСНИКАМ БАТЬКІВЩИНИ 22 АВТОМОБІЛІ

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній на подвір'ї Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря 10 березня 2026 року благословив 22 транспортні засоби, з яких 8 — спеціалізовані автомобілі швидкої допомоги, та передав їх захисникам України.

У заході взяли участь українські воїни, представники Благодійного фонду «Гуртом UA», які посприяли придбанню цих автомобілів, а також заступник міністра закордонних справ України Євген Перебийніс.

Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви подякував усім, хто долучився до цієї благородної ініціативи, та зазначив, що нині автомобілі на фронті фактично є розхідним ресурсом, який, на жаль, часто знищується ворогом, тому потреба в них є завжди.

Митрополит Епіфаній благословить спеціалізовані автомобілі.

«Ці автомобілі поїдуть сьогодні виконувати свою місію — перевозити поранених військових. Перші години

є надзвичайно важливими для того, щоб зберегти життя наших новітніх героїв, завдяки яким сьогодні ми мо-

жемо у Києві жити під відносно мирним небом. Ми бачимо, яку ціну за це сплачено. Особливо тут, біля стін Михайлівського Золотоверхого — це тисячі людських життів, покладених на вівтар нашої незалежності. Але разом ми сильні й непереможні. Коли ми гуртуємося, то стаємо великою рушійною силою, здатною долати будь-які перепони. Тому дякую кожному з вас. Разом і надалі будемо робити все від нас залежне. Сьогодні це велика справа, яка об'єднала всіх нас. Тож молимося й просимо в Бога допомоги, і неодмінно все буде так, як є корисним для нашого спасіння», — сказав Його Блаженство.

Пресслужба Київської Митрополії Української Православної Церкви (ПЦУ)

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

 ForumTV Canada
  @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Будьмо в КОНТАКТ-і

ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM
British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM
AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM
ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED
Заснована 1919 року

349 Weston Road (North of St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Єдина в Онтаріо
українська фабрика пам'ятників

- Фабрика і вистава відкриті для публіки (понад 60 пам'ятників на виставі)
- Обслуговуємо всі цвинтарі Канади і США
- Наші висококваліфіковані виконавці мають понад 300 років досвіду
- Ввічлива і професійна обслуга
- Позагодинні зустрічі за домовленням
- Домашні зустрічі можливі

Звертайтеся до власника
Андрія Латишка:
416-769-0674 або 1-888-836-7771

FRIENDS OF UKRAINE DEFENSE FORCES

DONATE TODAY

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГАЗЕТУ «ГОМІН УКРАЇНИ»

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Facebook:
Lyubomyra Matviyas

ПОСТУП

українська радіопрограма

Щонеділі 9-10 год. вечора на хвилях FM 88,9 у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання
Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282 у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Адвокати

Тарас Грицина і Петро Гамівка

- ◆ Судові адвокати у справах заповітів і майна
- ◆ Купівля та продаж нерухомості
- ◆ Сімейне право
- ◆ Нотаріальні послуги

1081 Bloor St. W. #200
Toronto, ON M6H 1M5
Tel.: (416) 532-8006

Радіопрограма "Пісня України"

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на cjmrradio.com CJMR APP

https://www.facebook.com/SOFUradio

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

Шановні передплатники,

Редакція «Гомону України» з особливою вдячністю звертається до Вас, за вашу незмінну й багаторічну підтримку. Саме завдяки Вам наша газета вже понад 75 років залишається надійним джерелом новин та зв'язку для української громади.

Повідомляємо, що починаючи з 1 січня 2026 року, діятимуть оновлені ціни на передплату. Це рішення пов'язане зі зростанням витрат, зокрема значним підвищенням поштових послуг від Canada Post, вартості друку, матеріалів та загальних виробничих витрат.

Щиро дякуємо Вам за розуміння, підтримку та багаторічну довіру.

З повагою,
Адміністрація «Гомону України»

Категорія відправлення	Стара ціна	Нова ціна
Публікаційна пошта (Канада)	75 CAD	90 CAD
Стандартна пошта (Канада)	100 CAD	125 CAD
Відправлення до США	120 USD	150 USD
Міжнародні відправлення	250 USD	275 USD

КУПУЄТЕ ЧИ ПРОДАЄТЕ, – ПОСИЛАЙТЕСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ В «ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

ANNUAL GENERAL MEETING

RSVP by April 17

To RSVP call 416-763-8918 or visit, www.bcufinancial.com

Voting for new directors will take place at the Annual General Meeting.

**Please note: Dinner will be served after the meeting. Members who do not RSVP will be provided seating only (no dinner).*

 TUESDAY
28 APRIL 2026

 TIME
6:00 PM

 LOCATIONS
OLD MILL TORONTO
CAFE UKRAINE - OTTAWA

BCU MEMBERS WHO WISH TO SERVE ON THE BOARD OF DIRECTORS

BCU Members are invited to submit an application for nomination as a Director, in accordance with the Credit Union's By-Laws, outlining their qualifications, community involvement, and reasons for wishing to serve on the Board.

Applications will be accepted for 3 positions on the Board for a 3-year term.

The Nominating Committee is looking for the following Director competencies: Leadership; Financial Literacy; Audit, Risk Management, and Compliance; Credit Union Operations; Corporate Governance; Strategic Planning.

Applications may be obtained at www.bcufinancial.com. Applications must be submitted **by Friday, March 27, 2026**, to the attention of Nadia Kuz, Chair of the Nominating Committee, BCU Financial, nadia.kuz@bcufinancial.com.

BCU Financial
Кредитова Спілка Будучність

СТИПЕНДІАЛЬНА ПРОГРАМА 2026

Кредитова Спілка Будучність визнає важливість освіти та волонтерства у формуванні характеру нашої молоді та наданні їй можливостей будувати краще майбутнє.

6 ВИДІВ ФІНАНСОВИХ СТИПЕНДІЙ

- Лідерська стипендія ім. Оксани Процюк
- Стипендія пам'яті Володимира Кліша
- Студентська стипендія КС Будучність
- Стипендія засновників КС Будучність
- Стипендія старшої школи КС Будучність
- Стипендія на основі фінансової потреби «Нова Будучність»

Крайня дата подання 31 березня 2026 р.
Деталі за посиланням
bcufinancial.com/scholarships

ПОДАТИ ЗАЯВКУ